

Rapport

Urban sports in kaart

Een eerste verkenning van de
ordening van urban sporten

Urban sports in kaart

Een eerste verkenning van de ordening van urban sporten

Met steun van het Ministerie van VWS

Mulier Instituut

Margot Keijzer
Arnold Bronkhorst
Anouschka Pieroelie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het Mulier Instituut.

© Mulier Instituut

Utrecht, 23 maart 2026
www.mulierinstituut.nl
info@mulierinstituut.nl

Disclaimer

U mag delen uit deze publicatie overnemen op voorwaarde van bronvermelding: auteur(s), de titel van de publicatie en het jaar van uitgave.

Er gelden gebruiksvoorwaarden voor de foto's in deze publicatie. Neem foto's daarom niet over zonder toestemming van het Mulier Instituut.

Over ons

Het Mulier Instituut doet sportonderzoek voor beleid en samenleving. Voor overheden, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, sportorganisaties en bedrijven onderzoeken we allerlei thema's op het gebied van sport en sportief bewegen: van de sportdeelname van (groepen) Nederlanders tot de motorische vaardigheden van kinderen, en van diversiteit en inclusie in de sport tot de economische impact van sportevenementen.

Het Mulier Instituut is een onafhankelijke stichting zonder winstoogmerk.

Ons doel is bijdragen aan goed onderbouwd beleid, gericht op de bevordering van sport, sportief bewegen en versterking van de sportsector. Dit doen we op verschillende manieren:

We verzamelen data en monitoren de Nederlandse sportsector en beleidsprogramma's.

We ontwikkelen kennis en onderzoeksmethoden via verkennende en verdiepende studies.

We duiden onderzoeksuitkomsten en vertalen deze naar de beleidspraktijk.

We onderbouwen beleidsbeslissingen met expertise en advies.

We bieden gevraagd en ongevraagd duiding en reflectie in de rol van 'kritische vriend' van de sportsector.

We zetten ons in voor de bevordering van de sportwetenschap.

Begrippen

Begrippen

Urban sports

Overkoepelende benaming voor diverse sporten met een vrij, ongeorganiseerd, expressief en creatief karakter, beoefenend in de stedelijke omgeving, zoals freerunning, skateboarden en 3x3 basketbal.

Taxonomie

Een taxonomie is een systematische manier om elementen in te delen in categorieën op basis van gedeelde eigenschappen.

Inhoudsopgave

Urban sports in kaart

1	Inleiding	6
1.1	Achtergrond	6
1.2	Doel en vraagstelling	6
1.3	Methode	7
2	Kenmerken van urban sports	10
2.1	Aanpak	10
2.2	Belangrijkste kenmerken	10
3	De taxonomie van urban sports	12
3.1	De ordening	12
3.2	Hoofdcategorieën	12
3.3	Kernsporten en varianten	12
3.4	Gerelateerde varianten	13
4	Beschrijving van de urban sports	14
4.1	Body: freerunning	14
4.2	Body: calisthenics	16
4.3	Body: streetdance	17
4.4	Roll: skaten	19
4.5	Roll: skateboarden	20
4.6	Roll: BMX	21
4.7	Roll: scootering	22
4.8	Ball: straatvoetbal en -basketbal	22
4.9	Other	23
5	Conclusies en aanbevelingen	25
5.1	Conclusie	25
5.2	Aanbevelingen	26
	Bronnen	29

Inleiding

In dit hoofdstuk schetsen we de achtergrond van urban sports in beleid en praktijk. En laten we zien waarom er behoefte is aan een verdere afbakening en ordening van urban sports. Vervolgens beschrijven we hoe we tot die ordening komen.

1.1 Achtergrond

Opkomst urban sports

In de afgelopen jaren is ongeorganiseerd sporten uitgegroeid tot de populairste sportvorm in Nederland (Prins et al., 2021). In het verlengde hiervan zijn leefstijlsporten steeds populairder geworden. Deze sporten vinden vaak plaats in de openbare ruimte. Een belangrijke categorie binnen deze ontwikkeling zijn urban sports. Deze sporten zijn ontstaan vanuit jongerenculturen in stedelijke gebieden en worden gekenmerkt door een vrij en creatief karakter (Van der Meijde et al., 2022).

Beperkt houvast voor beleid en onderzoek

De afgelopen jaren is de aandacht voor urban sports toegenomen. Steeds meer gemeenten maken hiervoor beleid, maar ze hanteren uiteenlopende definities en rekenen verschillende sporten tot urban sports (Van der Meijde et al., 2022). In beleidsstukken staan vaak dezelfde bekende voorbeelden, zoals skateboarden en freerunning. Tegelijk zien we verschillen in de afbakening: sporten als straatvoetbal of surfen rekent de ene gemeente wel en de andere niet tot urban sports.

De term urban sports is in beleid en praktijk dus nog onvoldoende inhoudelijk geladen. Het begrip fungeert daardoor vaak als verzamelnaam en biedt beperkt houvast voor consistente toepassing. Dat maakt het lastiger om gerichte beleidskeuzes te maken. En om een scherpe inhoudelijke discussie te voeren of onderzoek te doen naar urban sports.

Het is daarom belangrijk om de urban sports-familie niet alleen beter in beeld te brengen, maar ook te ordenen. Een ordening maakt overeenkomsten en verschillen tussen sportvormen zichtbaar en helpt om het gesprek over urban sports op een concretere en consistentere manier te voeren. Dit draagt bij aan meer houvast voor beleid en onderzoek. En aan een scherpere en meer gedeeld begrip van wat in de praktijk onder urban sports wordt verstaan.

1.2 Doel en vraagstelling

In dit rapport geven we een eerste aanzet tot die ordening. We presenteren een ordeningsraamwerk (taxonomie) van urban sports en beschrijven de kenmerken van deze sporten. Daarbij bouwen we voort op de definitie die we eerder hebben geformuleerd (Van der Meijde et al., 2022). In dit onderzoek hanteren we de volgende definitie:

Definitie urban sports

'Urban sports zijn sporten die van oorsprong vooral worden beoefend door jongeren, veelal plaatsvinden in de stedelijke openbare ruimte, zijn ingebed in de 'urban culture' en hierdoor creatieve en/of artistieke elementen bevatten die worden getoond op straat en/of via sociale media, mogelijk in de vorm van battles.'
(Van der Meijde et al., 2022, p. 10.)

Het doel van deze verkenning is om meer zicht te krijgen op de urban sports-familie en de onderlinge samenhang tussen sportvormen. Daarvoor gaan we in op welke kenmerken typerend zijn voor urban sports. Op basis van deze kenmerken beschrijven en ordenen we vervolgens de verschillende sportvormen. Daarmee verkennen we in hoeverre de bestaande definitie in de praktijk houvast biedt en waar mogelijk behoefte bestaat aan nadere aanscherping.

De hoofdvraag van dit onderzoek is:

Welke sporten vallen, uitgaande van de gehanteerde definitie, onder urban sports, hoe zijn deze sporten te ordenen en wat zijn hun kenmerken?

1.3 Methode

Taxonomische aanpak

Om urban sports te ordenen op basis van hun kenmerken maakten we gebruik van een taxonomische aanpak.

Definitie taxonomie

Een taxonomie is een systematische manier om elementen in te delen in categorieën op basis van gedeelde eigenschappen (Elsholz et al., 2025).

In deze verkenning zetten we de taxonomie in om structuur aan te brengen in de verschillende urban sporten en om hun onderlinge samenhang inzichtelijk te maken. De aanpak bestond uit een aantal opeenvolgende stappen.

Interne validatie

We zijn gestart met de definitie van urban sports uit 2022 (Van der Meijde et al., 2022). Op basis daarvan hebben we zoektermen opgesteld en combinaties gemaakt van Nederlandse en Engelse begrippen, zoals urban sports, urban culture, straatsporten, stad, classificatie, kenmerken en jongeren.

Met deze zoektermen hebben we online gezocht naar bronnen waarin urban sporten worden genoemd. Op basis van deze bronnen stelden we een eerste lijst op

van 95 sporten die als urban sport werden aangemerkt.

Deze lijst hebben we intern besproken binnen het onderzoeksteam. Daarbij hebben we sporten verwijderd die wel in de vorige stap naar voren kwamen, maar naar ons oordeel inhoudelijk onvoldoende aansloten bij de definitie en kenmerken van urban sports. Dit waren met name sporten die wel in de openbare ruimte worden beoefend, maar niet zijn ingebed in urban culture, zoals spikeball, stair running, straatvolleybal en survivalrun. Na deze interne selectie bleven er 53 sporten over.

Externe validatie

Deze lijst hebben we vervolgens voorgelegd aan zes urban sports-experts. Dit was een mix van generalisten met brede kennis van urban sports en specialisten met een focus op een enkele tak van urban sports. Twee experts waren gespecialiseerd in streetdance-stijlen. De overige experts hadden ervaring vanuit hun eigen sportbeoefening (onder andere freerunning en skateboarden) en brachten daarnaast expertise mee over urban sports en urban culture vanuit hun praktijk.

De experts beoordeelden in een-op-een-gesprekken met een onderzoeker of de lijst herkenbaar en volledig was. Voor het gesprek ontvingen ze de lijst en konden ze per sport (en variant) op een driepuntschaal aangeven of deze onder urban sports valt: 'ja', 'twijfel/deels' of 'nee'. Bij iedere sport en variant was ruimte voor toelichting. De achterliggende redeneringen hebben we in het gesprek verdiept en besproken.

Op basis van de beoordelingen hebben we de sporten verwijderd waarvoor alle of de meeste experts 'nee' invulden. Onder andere slacklining (inclusief tricklining en highlining), rope skipping, ninja warrior en enkele streetdance-stijlvarianten, zoals K-pop, dancehall en capoeira.

Daarnaast hebben we op basis van de expertgesprekken aanpassingen doorgevoerd:

- dansstijlen samengevoegd onder bredere categorieën (bijvoorbeeld hiphop);
- varianten geschrapt, zoals BMX dirt;
- sporten toegevoegd, zoals snowboarden en surfen.

Op basis van deze externe beoordeling hebben we de lijst met urban sporten definitief vastgesteld. Dit heeft uiteindelijk 43 sporten opgeleverd, en een bruikbaar ordeningsprincipe. De uitkomsten van deze ordening presenteren we in de volgende hoofdstukken.

Kenmerken van urban sports als basis voor ordening

De gesprekken met de experts voerden we aan de hand van de opgestelde lijst. Daarbij vroegen we welke kenmerken een sport typeren als urban sport en wat bepalend is voor behoren tot de kernvarianten.

De inzichten over deze kenmerken beschrijven we in hoofdstuk 2. Ze komen vervolgens terug in de toelichting op de ordening van de verschillende sporten. Zo

maken we inzichtelijk op basis van welke gedeelde kenmerken we de sporten hebben ingedeeld.

De gesprekken geven we samenvattend weer in dit rapport. Daarom nemen we geen letterlijke citaten op.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven we de gedeelde kenmerken van urban sports. Vervolgens beschrijven we in hoofdstuk 3 de wijze van ordenen. In hoofdstuk 4 lichten we per sport de redenen voor de gekozen ordening toe. Hoofdstuk 5 bevat de belangrijkste conclusies, aandachtspunten en enkele aanbevelingen voor onderzoek en beleid.

Kenmerken van urban sports

In dit hoofdstuk beschrijven we de kenmerken die urban sports met elkaar gemeen hebben.

2.1 Aanpak

In de gesprekken met experts hebben we gevraagd welke kenmerken een sport typeren als urban sport en hoe je bepaalt of een sport tot de kern behoort. Veel van de genoemde kenmerken sluiten aan bij eerder onderzoek en literatuur (Van der Meijde et al., 2022). We beschrijven hier de belangrijkste kenmerken die uit de gesprekken naar voren kwamen.

2.2 Belangrijkste kenmerken

Beoefening in de stedelijke ruimte

Volgens alle experts is beoefening in de stad of in bebouwde buitenruimtes een belangrijk kenmerk van urban sports. De sporten worden beoefend op plekken als straten, pleinen, bruggen en parken. De stad is daarbij niet alleen de plek waar beoefenaars sporten, maar beïnvloedt ook de sport zelf: beweegmogelijkheden ontstaan vanuit de kenmerken en beperkingen van de stedelijke omgeving en uit de interactie tussen de sporter en stedelijke elementen (Van der Meijde et al., 2022).

Oorsprong in de stad

In de literatuur hanteren onderzoekers niet altijd dezelfde afbakening als het gaat om de oorsprong van urban sports (Van der Meijde et al., 2022). Ze maken onderscheid tussen sporten die in de stad zijn ontstaan, zoals freerunning en skateboarden, en traditionele sporten die zich hebben aangepast aan de stedelijke omgeving, zoals straatvoetbal en -basketbal.

Ook experts geven aan dat er sporten zijn waarvan de oorsprong niet in de stad ligt, maar die inmiddels wel tot urban sports worden gerekend. Zij zien de oorsprong als belangrijk gezien, maar niet als bepalend, aangezien urban sports zich continu ontwikkelen.

Urban sports als culturele uiting

Urban sports worden in de literatuur beschreven als onderdeel van een grootstedelijke jeugdcultuur (Van der Meijde et al., 2022). Zowel literatuur als experts benadrukken dat veel urban sports hun oorsprong vinden in tegenculturen, waarin jongeren zich afzetten tegen dominante structuren en tegen de traditionele organisatie van sport. Vrijheid, zelfstandigheid en het loslaten van vaste regels staan hierbij centraal.

Creativiteit, expressie en individuele vaardigheden

Creativiteit, expressie en het tonen van individuele vaardigheden noemen experts in de literatuur als belangrijke kenmerken van urban sports (Van der Meijde et al.,

2022). Deze kenmerken worden vaak gekoppeld aan de hiphopcultuur en komen onder andere tot uiting in stijlen en trucjes. Volgens experts is deze creativiteit niet alleen zichtbaar in de sport, maar ook in mode, muziek en kunst. Urban sports zijn voor veel beoefenaars dan ook meer dan alleen een sportactiviteit.

Zelfontwikkeling en inspiratie

Urban sports kenmerken zich door voortdurende vernieuwing en zelfontwikkeling, waarbij competitie een beperkte rol speelt (Van der Meijde et al., 2022).

Beoefenaars richten zich vooral op het verbeteren van hun eigen vaardigheden en het verleggen van persoonlijke grenzen. Inspiratie komt van andere sporters op locatie en via sociale media.

Hechte community van 'doe het zelf, maar samen'

Het gemeenschapsgevoel noemen zowel de literatuur als experts als een belangrijk kenmerk van urban sports. Beoefenaars helpen en coachen elkaar in een open leeromgeving. Er is sprake van een sterk groepsgevoel, gebaseerd op gelijkwaardigheid en een gedeelde passie voor de sport (Van der Meijde et al., 2022).

Risico en uitdaging

Experts noemen risico en uitdaging als belangrijke kenmerken van urban sports, hoewel dit niet bij alle sporten even sterk aanwezig is. Vooral het opzoeken van uitdaging en het idee dat er weinig grenzen zijn aan beweging en mogelijkheden, zien ze als kenmerkend.

De taxonomie van urban sports

In dit hoofdstuk werken we de ordening van de verschillende vormen van urban sports verder uit. We presenteren eerst de taxonomie en lichten toe hoe deze is opgebouwd en hoe de figuur gelezen kan worden.

3.1 De ordening

In [figuur 3.1](#) is de taxonomie van urban sports te zien die we in deze verkenning hebben ontwikkeld. Hierin ordenen we de verschillende sporten op basis van gedeelde kenmerken en laten we zien hoe sportvormen zich tot elkaar verhouden.

In de ordening maken we onderscheid tussen hoofdcategorieën, kernsporten en varianten waarbij de mate van 'urban' minder eenduidig is. Hieronder lichten we de opbouw van deze ordening toe.

Uit de gesprekken met experts blijkt dat het niet altijd mogelijk is om sportvormen eenduidig wel of niet tot urban sports te rekenen. Sommige varianten raken duidelijk aan urban culture of de oorsprong van urban sports, maar ziet toch niet iedereen als kernsport. Met de gekozen ordening in hoofdcategorieën, kernsporten en gerelateerde varianten brengen we deze nuance en diversiteit expliciet in beeld.

3.2 Hoofdcategorieën

In het midden van de figuur staan de vier hoofdcategorieën ('body', 'roll', 'ball' en 'other'):

- **body**: sporten waarbij het uitvoeren van bewegingen met het eigen lichaam bepalend is;
- **roll**: sporten waarbij zich voortbewegen met rollend materiaal bepalend is;
- **ball**: sporten waarbij spelen met een bal bepalend is;
- **other**: sporten die geen van deze dominante kenmerken hebben, maar wel erkend worden als urban sports.

Deze categorieën vormen de kern van waaruit de verschillende vormen en varianten van urban sports vertakken. De indeling is gebaseerd op de manier waarop de sport wordt beoefend. Dit criterium is herkenbaar en maakt het mogelijk urban sporten te ordenen en te vergelijken. De categorie 'Other' biedt ruimte voor sporten die niet duidelijk binnen de andere categorieën passen. De indeling sluit ook aan bij eerder onderzoek naar urban sports (Keijzer et al., 2024).

3.3 Kernsporten en varianten

Vanuit de hoofdcategorieën maken we vertakkingen naar de sporten die de experts als kernvarianten zien. Dit zijn sporten en varianten waarover brede

overeenstemming bestaat dat ze onder urban sports vallen. Aan het einde van een vertakking staat de overkoepelende sport, zoals calisthenics, met daaronder de varianten die tot deze kern behoren.

3.4 Gerelateerde varianten

In een apart vlak nemen we sportvormen op die volgens de experts bepaalde kenmerken van urban sports hebben of raken aan de urban culture, maar die ze niet volledig als kernsport zien. Bij één of meerdere experts bestond twijfel over deze varianten, of zij gaven aan dat ze slechts deels onder urban sports vallen. Deze sporten nemen we wel op, omdat ze verwant zijn aan urban sports en in de praktijk soms ook als zodanig worden benoemd.

Figuur 3.1
Taxonomie van urban sports

Bron: Mulier Instituut, 2026

Beschrijving van de urban sports

In dit hoofdstuk bespreken we de verschillende vormen van urban sports volgens de indeling roll, ball, body en other. En geven we per sport kort een toelichting op de gemaakte indelingskeuzes.

Kenmerken van urban sports vetgedrukt

De kenmerken van urban sports die we in het vorige hoofdstuk beschreven, geven we in dit hoofdstuk vetgedrukt weer. Zo is zichtbaar welke kenmerken per sport een rol spelen.

In de gesprekken met experts lag de nadruk vooral op varianten waarover twijfel bestond, omdat juist daar de argumenten en nuance het meest zichtbaar werden. Over de kernvarianten was doorgaans snel overeenstemming. De overkoepelende kenmerken die veel urban sports delen en die samenhangen met urban culture, hebben we in hoofdstuk 2 beschreven. In dit hoofdstuk bespreken we de sporten en varianten één voor één, zodat de plaatsing in de taxonomie duidelijk wordt.

4.1 Body: freerunning

Freerunning

Parkour draait om je zo snel en efficiënt mogelijk verplaatsen van punt A naar B, door te rennen, klimmen en springen over obstakels. Freerunning is hieruit ontstaan en legt meer nadruk op zelfexpressie en creativiteit dan op snelheid. Het gaat niet alleen om verplaatsing, maar ook om de stijl waarmee dat gebeurt, met vloeiende bewegingen, spins en salto's (Red Bull, z.d.). Maar de scheiding tussen de vormen is vaag; beide vormen zijn nauw met elkaar verbonden en worden vaak gecombineerd.

Volgens de experts bestaat er geen twijfel over dat deze twee sportvormen tot de urban sports behoren. Ze hebben de kenmerken die centraal staan binnen de urban culture:

- Beide sporten zijn ontstaan in een **stedelijke omgeving** en hebben zich ontwikkeld door het gebruik van stedelijke obstakels.
- Daarnaast geeft een expert aan dat **vrijheid** een belangrijk onderdeel vormt binnen het freerunnen: de sporter beweegt zich door de stad en reageert op wat die onderweg tegenkomt. Er is geen uitgestippeld trainingsschema of vast parcours dat je aflegt. De expert benadrukt dat vrijheid in wat, wanneer, met wie en hoe je traint het allerbelangrijkste kenmerk is van freerunning.
- Er is geen vaste trainingsstructuur, maar er ontstaat wel groepsvorming en een **community** waarin mensen freerunning beoefenen.

Vormen die wel raken aan freerunning, maar die experts niet zien als kernvarianten van urban sports, zijn tricking en Chase Tag.

Tricking

Bij tricking draait alles om acrobatische bewegingen, zoals salto's, kicks en spins, die vloeiend in elkaar overlopen. De sport combineert elementen uit turnen, vechtsporten, breakdance en capoeira. Tricking ontstond buiten, als een tegenreactie op het traditionele turnen, met **vrijheid** en **zelfexpressie** als uitgangspunt (Bransz, z.d.).

Over tricking waren de experts niet eensgezind. Eén expert gaf aan dat tricking raakvlakken heeft met urban sports, zoals vrijheid, zelfexpressie en een oorsprong in een tegenbeweging. Maar de sport wordt tegenwoordig vaak binnen beoefend, op zachte matten of trampolines. Dat maakt het stedelijke karakter volgens hem minder zichtbaar. Beoefening buiten, bijvoorbeeld op gras, komt nog wel voor, vooral in de zomer.

Een andere expert geeft aan dat de nadruk bij tricking vooral ligt op individuele tricks. De interactie met de stedelijke omgeving is daardoor beperkter dan bij parkour of freerunning.

Daarom is tricking in deze ordening geen kernvariant van urban sports. We nemen de sport wel op als gerelateerde variant, omdat deze op meerdere punten aansluit bij urban sports en verwant is aan freerunning.

Chase Tag

Chase Tag is een spelvariant binnen het freerunnen waarbij twee deelnemers elkaar achtervolgen op een parcours met obstakels. Eén speler jaagt en de ander ontwijkt (World Chase Tag, z.d.). De naam 'Chase Tag' verwijst daarbij vooral naar een specifieke organisatie met een eigen competitieformat, en niet naar een zelfstandige sport zoals freerunning.

De experts twijfelen of Chase Tag volledig onder urban sports valt. Volgens twee experts is freerunning de sport en Chase Tag vooral een spelvorm daarbinnen. En dus geen aparte tak van urban sports.

Een expert geeft aan dat Chase Tag meestal wordt gespeeld op speciaal ontworpen parcoursen met vaste spelregels. Daardoor is de sport minder spontaan en minder verbonden met de stedelijke omgeving. Ook ontbreken volgens de experts kenmerken als vrijheid en zelfexpressie. Wanneer Chase Tag buiten wordt gespeeld, krijgt het volgens één expert al snel het karakter van een georganiseerde vorm van tikkertje.

Daarom zien we Chase Tag in deze ordening niet als kernvariant van urban sports.

4.2 Body: calisthenics

Calisthenics

De overkoepelende term calisthenics wordt vaak gebruikt voor sportvormen waarbij je traint met je eigen lichaamsgewicht (Calisthenics Worldwide, z.d.). Daarbij komen elementen als kracht, controle, coördinatie en soms ook acrobatiek samen. Calisthenics wordt vaak buiten beoefend, op openbare plekken in de stad, zoals parken of pleinen. Op sommige locaties zijn speciale voorzieningen geplaatst, zoals toestellen of rekstokken, om de sport toegankelijker te maken.

Freestyle & endurance

Binnen calisthenics worden verschillende vormen onderscheiden. De twee sporten die de experts het meest zien als kernvarianten, zijn freestyle en endurance:

- Bij freestyle draait het om het uitvoeren van acrobatische en statische tricks, waarbij **creativiteit** en **individuele stijl** een grote rol spelen. Zoals handstandvarianties of holds zoals de 'human flag' (Calisthentials, 2024).
- Endurance legt de nadruk op kracht en uithoudingsvermogen, waarbij je oefeningen uitvoert met veel herhalingen. Denk aan pull-ups en push-ups (Sampaoli, 2019).

Streetlifting en street workout

Streetlifting en street workout zijn vormen van calisthenics die sterk gerelateerd zijn aan fitness en krachttraining.

- Street workout is een sport waarbij mensen hun eigen lichaamsgewicht gebruiken om kracht, balans en coördinatie te trainen. Daarbij maken ze gebruik van stangen en balken, meestal buiten in speciale parken.
- Streetlifting is hieruit voortgekomen en richt zich op het competitief tillen van extra gewicht bij oefeningen zoals pull-ups, dips, muscle-ups en squats (Heavyweight Calisthenics, 2025).

Hoewel beide sporten buiten worden beoefend, ligt de focus volgens de experts vooral op kracht en fitness, en minder op het creatieve gebruik van de stad.

Daarnaast geven twee experts aan dat de sporten vaak worden beoefend op vaste locaties, waarbij mensen materialen uit de sportschool, zoals gewichten of halters, mee naar buiten nemen. Hoewel ze hun oorsprong deels buiten hebben, geven de experts aan dat het hier vooral draait om het naar buiten verplaatsen van bodybuilding- en fitnessoefeningen. Hierdoor verliezen deze sporten volgens hen het urban element.

Wel geeft een van de experts aan dat de elementen van **community** en **zelfverbetering** terug te zien zijn in de sporten. Daarom raken ze wel aan urban sports.

4.3 Body: streetdance

Dans: kunst of sport?

In het gesprek met de dansexperts komt het vraagstuk naar voren of dans kunst of sport is. Dans is meestal een mix van creativiteit en bewegen, waardoor het lastig is om deze precies te categoriseren. Voor streetdance geldt dat ook. Wel hebben de dansvormen die onder streetdance vallen volgens de experts gedeelde kenmerken met andere urban sports. Daarom rekenen we streetdance-stijlen in deze ordening tot de urban sports.

Streetdance als urban sport

De experts geven aan dat veel urban dansstijlen zijn ontstaan vanuit culturele of tegenculturele bewegingen. **Eigenheid, expressie** en **improvisatie** spelen daarbij een belangrijke rol. Deze achtergrond is sterk verbonden met de bredere **hiphopcultuur**. Bij evenementen zoals battles en jams zijn ook DJ's, MC's, mode en vormgeving belangrijk. Zij bepalen de sfeer en context waarin de dans plaatsvindt.

Tegelijkertijd hebben dansstijlen zoals popping, locking en krump ieder een eigen geschiedenis en identiteit. Ze hebben deels andere kenmerken dan hiphop en breaking. De stijlen zijn met elkaar verbonden, maar ontwikkelen zich continu en passen niet altijd binnen één vaste categorie. Ze overlappen, maar zijn niet hetzelfde.

Naast de verbinding met de hiphopcultuur en de daaruit voortgekomen urban culture, worden deze dansstijlen ook gekenmerkt door het **gemeenschapsgevoel**. Dansers leren en ontwikkelen zich in sociale omgevingen, waarin **samenwerking, inspiratie** en **uitwisseling** centraal staan.

Een expert geeft aan dat dans, hoewel sterk geworteld in de straat- en de stedelijke cultuur, ook te zien is als een tweede gevolg van stedelijke dynamiek. Vanuit straatculturen ontstonden eerst muziekstromingen, waaruit later verschillende dansvormen voortkwamen als vorm van expressie.

In de praktijk wordt streetdance vaak binnen beoefend, meestal in lesvorm en onder begeleiding van een docent. Daardoor verschilt het van andere urban sports, bijvoorbeeld in het gebruik van stedelijke elementen. Wel wordt volgens de expert, vooral in de zomer, ook vrij op straat gedanst.

Dansexperts geven aan dat streetdance en de bijbehorende cultuur mogelijk een eigen categorie vormen en niet volledig binnen de definitie van urban sports passen. De artistieke en culturele waarde van dans sluit niet altijd aan bij sportieve kaders. Dans draait vaak meer om expressie en optreden dan om sportieve doelen. Tegelijk geldt voor veel urban sports dat competitie niet centraal staat.

Streetdance deelt daarmee belangrijke kenmerken met urban sports, zoals het **communitygevoel**, het ontstaan vanuit een **tegencultuur** en de nadruk op **vrijheid, creativiteit** en **zelfexpressie**. Tegelijk blijft de vraag in hoeverre we dans als sport

kunnen beschouwen en of streetdance volledig onder urban sports valt. Toch nemen we streetdance in deze ordening op, vanwege de duidelijke inhoudelijke verwantschap met andere urban sports.

Streetdance-stijlen

Streetdance is geen op zichzelf staande dansstijl, maar een overkoepelende term voor dansstijlen die hun oorsprong hebben 'op straat' (Red Bull, 2025). Kenmerkend is dat dansers binnen deze stijlen streven naar een eigen, herkenbare stijl en vorm van expressie.

De afzonderlijke dansstijlen hebben we niet uitgebreid besproken in de expertgesprekken. Wel gaven zij, zoals we al beschreven, aan dat streetdance-stijlen duidelijke kenmerken delen met urban sports en sterk zijn verbonden met urban culture. Daarom gaan we niet per dansstijl in op de reden voor selectie, maar beperken we ons tot een korte beschrijving van de dansvormen zelf.

Volgens de experts gaat het hierbij om enkele van de bekendste streetdance-stijlen. Daarom nemen we deze op als kernvarianten in de ordening. Maar de beschreven stijlen vormen slechts een selectie. In de praktijk is het veld breder en blijft het zich voortdurend ontwikkelen.

● **Hiphop**

Hiphop is oorspronkelijk een cultuur met verschillende uitingsvormen, zoals muziek, dans, graffiti en mode. Maar in de praktijk wordt hiphop vaak gebruikt als verzamelnaam voor verschillende dansstijlen die sterk verbonden zijn met de hiphopcultuur en de bredere urban culture. Deze stijlen delen kenmerken zoals expressie, freestyle en een sterke relatie met muziek.

De dansbewegingen kunnen binnen hiphop sterk verschillen en zien er per danser anders uit. Ze vormen een persoonlijke interpretatie van de muziek en de bijbehorende bewegingen (Red Bull, 2025).

● **Breaking**

Breaking is een van de oudste hiphopdansvormen en staat bekend om acrobatische bewegingen en veel 'ground moves', bewegingen op de grond. Dit is anders dan veel andere hiphopstijlen, die vooral staand worden uitgevoerd (Red Bull, 2025.)

● **Litefeet**

Litefeet is een dansstijl uit New York waarbij de dansers doen alsof ze 'lichte voeten' hebben of gewichtloos zijn (Learn Breakdance, 2024.).

● **Flexing**

FlexN, ook wel flexing genoemd, is een streetdance gebaseerd op de Jamaicaanse dancehall en 'bruk up'. Hierbij maken de dansers gebruik van diverse stijlen en bewegingen zoals *snapping*, *bone-breaking*, *pausing* en *gliding* om inspirerende en krachtige verhalen te vertellen over liefde en rechtvaardigheid (Holland Festival,

z.d.).

● **Krump**

Krump, ook wel krumping, is een expressieve stijl uit Los Angeles. Het is een rauwe en intense dansvorm die emoties en verhalen uit de gemeenschap uitdrukt.

Kenmerken zijn agressieve bewegingen, scherpe stoten en 'chest pops' (borststoten) (Red Bull, 2025.).

● **Locking**

Locking is een vrolijke en speelse dansstijl, vaak uitgevoerd op funkmuziek. Veel bewegingen zijn geïnspireerd door televisieseries en stripfiguren (Red Bull, 2025.).

● **Popping**

Popping is ontstaan aan de westkust van de Verenigde Staten. Hierbij beweeg je in een langzaam tempo. Kenmerkend voor de stijl zijn harde spiersamentrekkingen, de zogenaamde 'pops'. De dansers gebruiken isolatietechnieken om illusies te creëren en bewegingen onmogelijk te laten lijken (Red Bull, 2025.).

● **House**

House, ook wel house dance, is ontstaan in Chicago en New York en wordt uitgevoerd op housemuziek, in tegenstelling tot de andere stijlen, die vaak funk of hiphop gebruiken. De stijl kenmerkt zich door snelle en complexe voetbewegingen, terwijl het bovenlichaam en de armen meestal ontspannen blijven (Red Bull, 2025.).

4.4 **Roll: skaten**

Onder skaten verstaan we in deze ordening de varianten waarbij sporters schoenen dragen met wieltjes eronder. Hieronder vallen met name inlineskaten en rollerskaten.

Inlineskaten

Inlineskaten zien de meeste experts als een kernvariant van skaten. Wel maken zij een belangrijk onderscheid in de manier waarop de sport wordt beoefend. Inlineskaten kan namelijk ook plaatsvinden als een vorm van recreatie of als vervoersmiddel. In dat geval draait het meer om zich voortbewegen van A naar B en ontbreekt het element van **creativiteit** en **expressie**.

De oorsprong van inlineskaten ligt in het schaatsen. Je kunt het nu ook beoefenen als een soort 'schaatsen op wieltjes' (KNSB, z.d.). Dit gebeurt zowel recreatief als competitief.

Volgens een expert kan iedereen in principe aan inlineskaten doen als recreatie. Bijvoorbeeld door een rondje te skaten in de stad of in het park. Of inlineskaten tot de urban sports behoort, hangt volgens de expert af van hoe de sport wordt beoefend. Wanneer de sporter actief onderdeel is van een **community** die de sport serieus neemt, waarin beoefenaars voortdurend werken aan **nieuwe vaardigheden**

en waarin **creativiteit** een belangrijke rol speelt, sluit dit aan bij de kern van wat volgens hem urban sports kenmerkt.

Rollerskaten

Ook bij rollerskaten (met vier wielen in blokvorm) bestaan twijfels of deze sport altijd tot de kern van urban sports behoort. Sommige experts beschouwen het vooral als een vorm van recreatie of vervoer.

Dat hangt samen met de wijze van beoefening: rollerskaten vindt vaak binnen plaats, bijvoorbeeld in de vorm van discorollerskaten in een clubachtige setting. In dat geval ontbreekt het stedelijke element dat kenmerkend is voor urban sports.

Tegelijk wijzen experts erop dat er ook rollerskaters zijn die actief zijn in skateparken, onderdeel uitmaken van een **community** en hun **creativiteit** tonen via tricks. Of rollerskaten onder urban sports valt, is dus sterk afhankelijk van de context waarin de sport wordt beoefend.

We hebben ervoor gekozen inlineskaten tot de kernvarianten te rekenen en rollerskaten niet. Over rollerskaten bestond bij meerdere experts twijfel, omdat de meest gangbare vormen van beoefening minder aansluiten bij de urban scene.

4.5 Roll: skateboarden

Skateboarden

Skateboarden zien de experts als een kernsport binnen urban sports. Binnen deze sport draait het om rijden op een 'board' met wieltjes en allerlei creatieve trucs uitvoeren (Skateboard Federatie Nederland, z.d.). Volgens de experts bevat skateboarden elementen van **tegencultuur**, wordt het vaak beoefend in de **openbare ruimte** en vraagt het om **zelfstandigheid**. Ook speelt **creativiteit** een belangrijke rol: skaters drukken zichzelf uit via hun stijl en tricks, vaak op straat of in skateparken.

Binnen skateboarden worden verschillende varianten onderscheiden:

- *Vert* (waaronder bowl) richt zich op rijden in halve pijpen, op schansen en in diepe kuipen, meestal in een skatepark (Cave, 2017).
- Bij *street* (waaronder old skool) maken de skateboarders gebruik van obstakels zoals trappen, rails en muurtjes, met een nadruk op technische en creatieve tricks (Skateboard Federatie Nederland, 2022a).
- Bij *freestyle* voeren de skateboarders op vlakke ondergrond gecontroleerde tricks met het skateboard uit (Skateboard Federatie Nederland, 2023).

Deze vormen zien de experts als de kernvarianten van skateboarden. Ze raken de meeste kenmerken van urban sports.

Downhill en cruisen

Bij downhill-skateboarden gaat het erom zo snel mogelijk van een berg af te rollen, vaak op een longboard (een langer en stabielere skateboard) (Skateboard Federatie Nederland, 2022b). Bij cruisen ligt de nadruk op rustig en vloeiend rijden door de

omgeving, vaak met een cruiser- of longboard, zonder trucs uit te voeren (Red Bull, z.d.).

Over of downhill en cruisen urban varianten zijn, zijn de experts minder eensgezind. De meesten geven aan dat bij deze vormen het skateboard vooral wordt gebruikt als vervoermiddel, waarbij het doel is om (zo snel mogelijk) van A naar B te komen. Ook heeft downhill volgens twee experts minder aspecten van de stad. Vaak beoefenen mensen dit buiten de stad, op heuvelachtige of bergachtige wegen met lange afdalingen. Daarmee ontbreekt een belangrijk onderdeel van urban sports: de stad.

Volgens deze experts ontbreken er bij deze varianten dus een aantal onderdelen die andere urban sports wel hebben. Maar één expert erkent dat ook varianten als downhill en cruisen raakvlakken hebben met urban sports, omdat ze voortkomen uit dezelfde urban culture. Het zijn volgens hem aftakkingen van de kernvarianten die door een andere manier van uitvoeren minder elementen hebben die tot de urban sports behoren. Daarom rekenen we ze in onze ordening niet tot de kernvarianten.

Longboard dancing en freestyle

Een expert merkte op dat er binnen het longboarden varianten bestaan zoals longboard dancing en freestyle, waarbij dans, tricks en persoonlijke stijl op het board centraal staan. Deze vormen bevatten volgens hem wél de kenmerken van creativiteit en identiteit. Toch hebben we ze in deze ordening niet meegenomen, omdat de andere experts ze niet noemden.

4.6 Roll: BMX

BMX Freestyle

BMX (Bicycle Motocross) is een fietssport met kleine, wendbare fietsen. De sport begon als racesport op zandbanen, maar ontwikkelde zich in de stad tot een vorm waarin trucs en creativiteit centraal staan (KNWU, 2024). De stedelijke variant heet BMX Freestyle, waarbij sporters verschillende trucs uitvoeren op uiteenlopende plekken. Binnen BMX Freestyle bestaan drie hoofdvormen:

- *park*: rijden en springen in skateparken met ramps;
- *street*: trucs op stedelijke obstakels zoals trappen, rails en muren;
- *flatland*: technische balans- en rotatietrucs op een vlakke ondergrond.

Volgens alle experts dragen deze varianten duidelijk de kenmerken van urban sports: **vrijheid, creativiteit** en het **gebruik van de stad als speelveld**. Hoewel BMX oorspronkelijk buiten de stad ontstond, kreeg de sport in stedelijke context een nieuw karakter en een sterke urban culture, volgens een van de experts.

Cross, urban mountain biking en Bike Trial

De racevariant Cross vindt plaats op speciaal aangelegde zandbanen en richt zich op snelheid in plaats van expressie (KNWU, 2023). Vanwege deze elementen beschouwen we Cross niet als een kernvariant van urban sports. Toch vormt Cross volgens één van de experts wel de oorsprong van waaruit BMX is ontstaan. BMX Freestyle is daarmee een goed voorbeeld van een sport die niet in een stedelijke

context is ontstaan, maar door een andere manier van beoefening wél is uitgegroeid tot een urban sport.

De expert merkt op dat, ondanks de gedeelde oorsprong van Freestyle en Cross, de beoefenaars van beide vormen tegenwoordig nauwelijks dezelfde taal lijken te spreken. De community en sfeer verschillen sterk. Waar BMX Cross vooral draait om competitie en snelheid, staan bij BMX Freestyle juist het **vrije karakter** en de nadruk op **creativiteit** centraal.

Ook urban mountain biking en Bike Trial zien we niet als kernvarianten binnen BMX. Urban mountain biking draait om snelheid en techniek op stedelijke parcoursen, vaak tijdens georganiseerde wedstrijden. Bike Trial focust op balans en controle bij het overwinnen van obstakels (KNWU, 2023). Deze varianten zijn volgens de experts competitiever van aard en missen het **vrije, expressieve** karakter dat BMX Freestyle juist typeert.

Over Bike Trial zegt een expert dat het urban kan zijn wanneer het in de stedelijke omgeving plaatsvindt. Als het plaatsvindt in de natuur op uitgestippelde paden, verliest deze vorm het **stedelijke** element. Omdat deze vorm volgens de andere experts vaker in de natuur dan in de stad plaatsvindt, hebben we deze variant in de ordening niet als kernvariant opgenomen.

4.7 Roll: scootering

Scootering is een vorm van urban sports waarbij je trucjes doet met een stuntstepje. Hierbij gaat het om creatieve trucjes waarbij je gebruik kunt maken van een skatepark met ramps, kuipen en halfpipes (Peterson, 2023).

Bij de experts bestaat geen twijfel dat scootering onder de noemer urban sports valt. De sporters leggen, net als bij skateboarden, de nadruk op **creativiteit** en **zelfexpressie** bij het uitvoeren van trucs. Daarnaast is er volgens de experts een **communitygevoel**, waarbij sporters elkaar inspireren en technieken uitwisselen.

4.8 Ball: straatvoetbal en -basketbal

Straatvoetbal

Straatvoetbal draait om **creativiteit**, **techniek** en **improvisatie**. Experts zien panna, freestyle, ground en hacky sack als kernvarianten van de urban sport.

- Panna is een een-op-een-variant waarbij het doel is om de tegenstander door de benen te spelen.
- Freestyle focust op tricks en combinaties met de bal (Voetbalkooi Nederland, 2016; Red Bull, 2023).
- Bij Ground worden trucs vaak dicht bij de grond uitgevoerd en gaat het om controle.
- Hacky Sack gaat om trucs met een klein balletje dat je in de lucht houdt (International Footbag Players' Association, z.d.).

Straatbasketbal

Voor straatbasketbal geldt hetzelfde als voor straatvoetbal. Binnen straatbasketbal onderscheiden we in deze ordening 3x3 basketbal en freestyle.

- 3x3 is een snelle vorm van basketbal op een half veld (Nederlandse Basketball Bond, z.d.). Het gaat daarbij meer om snelheid, samenspel en improvisatie.
- Freestyle legt de nadruk op trucs, persoonlijke stijl en creatieve combinaties met de bal (Freestyle Ballers, z.d.).

Straatvoetbal en -basketbal als urban sports

Zowel straatvoetbal en straatbasketbal als onderliggende varianten daarvan zien alle experts als kernvariant van urban sports.

- De sporten maken volgens hen gebruik van de omgeving in de stad.
- Een van de experts vertelt dat het 'traditionele' sporten zijn die een eigen vorm hebben gekregen door geen standaard voetbal- of basketbalveld te gebruiken, maar zich te verplaatsen naar de vrije omgeving van de stad. Op die manier hebben deze sporten hun eigen **vrije**, ongedwongen karakter.
- Ze zijn daarnaast dus ontstaan uit een **tegenbeweging** tegen de traditionele manier van beoefenen van de sport.
- Volgens de experts staan in deze vormen **zelfexpressie** en vooral ook **community** centraal: spelers leren van elkaar, dagen elkaar uit en ontwikkelen samen nieuwe technieken.

4.9 Other

Surfen en snowboarden

De sporten surfen en snowboarden hebben we in de categorie 'other' geplaatst. Uit de gesprekken met experts blijkt dat deze sporten, hoewel ze meestal buiten stedelijke omgevingen worden beoefend, raakvlakken hebben met urban sports.

Een van de experts ziet golfsurfen als de kernvariant, omdat dit de klassieke vorm van surfen is en historisch heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van skateboarden. Andere watersportvarianten, zoals skimboarden, wakeboarden en kitesurfen, liggen hier iets verder vandaan, maar delen wel dezelfde wortels.

Snowboarden beschouwen ook meerdere experts als kernvariant, vanwege de duidelijke connectie met skateboarden en de gedeelde tricks, kledingstijl en mentaliteit. Ook in het snowboarden komen vaak **creativiteit** en **zelfexpressie** naar voren bij de uitvoering van trucjes. Binnen het snowboarden bestaan verschillende onderdelen, maar deze hebben we niet expliciet met de experts besproken. Daarom hebben we ze in de ordening niet verder uitgesplitst.

Hoewel deze sporten vooral in de natuur plaatsvinden, op het water of in de sneeuw, delen de sporters volgens de experts vaak dezelfde 'urban mindset' en cultuur. Daardoor sluiten ze, ondanks de andere omgeving, inhoudelijk toch nauw aan op skaten en daardoor urban sports.

Klimmen

● **Buildering**

Binnen het klimmen zien de experts buildering als de kernvariant van urban sports. Buildering is klimmen op stedelijke structuren, zoals gebouwen, muren of trappen, en vindt dus plaats in de stad (Buildering, z.d.).

Een van de experts geeft aan dat de oorsprong van deze sport buiten de stad ligt, in de natuur, maar dat het een verstedelijkte variant is van boulderen. De sport wordt daarom volgens de expert gevormd door de **beperkingen** van het **stadse landschap**. Ook de andere experts geven aan dit als kernvariant te zien van urban sports.

● **Boulderen**

Boulderen vindt daarentegen meestal plaats op natuurlijke rotsen of in indoorhallen (NKBV, z.d.). Omdat boulderen van oorsprong een buitensport is en tegenwoordig in de stad vooral binnen in speciale boulderhallen plaatsvindt, vinden de meeste experts dit minder direct een urban sport.

Wel waren de experts hier verdeeld over. Twee experts hadden nadrukkelijk 'nee' ingevuld vanwege het ontbreken van de stedelijke elementen. Maar volgens één expert is dit wel een lastige variant, omdat boulderen wel een sterk **gemeenschapsgevoel** heeft en elementen van de urban culture bevat. Daardoor raakt het toch aan urban sports.

Daarom hebben we deze variant meegenomen in de ordening, maar niet als kernvariant.

Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste conclusies van ons onderzoek. We bespreken de kenmerken die als basis voor onze ordening van urban sports dienen en de belangrijke aandachtspunten uit het onderzoek. Vervolgens doen we enkele aanbevelingen voor beleid en onderzoek.

5.1 Conclusie

Bepalende kenmerken sluiten aan bij bestaande definitie

Een aantal kenmerken is bepalend voor of een sport een urban sport is:

- het gebruik van stedelijke elementen;
- creativiteit en zelfexpressie;
- vrijheid in de manier van beoefening;
- inbedding in urban culture; en
- het bestaan van een community.

De kenmerken die uit onze gesprekken met experts naar voren kwamen, sluiten grotendeels aan bij de bestaande definitie van urban sports (Van der Meijde et al., 2022). Deze verkenning geeft daarom geen aanleiding om die definitie aan te passen. Verdere aanscherping van de definitie vraagt om aanvullend en verdiepend onderzoek.

Kenmerken als basis voor afbakening van urban sports

We hebben urban sports geordend in hoofdcategorieën op basis van de manier van beoefening (body, roll, ball en other). Daarbinnen maken we onderscheid tussen kernsporten (n=30) en gerelateerde varianten (n=14). De kernsporten zijn:

- freerunning en parkour;
- calisthenics (waaronder freestyle en endurance);
- inlineskaten;
- skateboarden (waaronder vert, street en freestyle);
- straatvoetbal (waaronder panna, freestyle, ground en hacky sack);
- streetdance (waaronder house, breaking, hiphop, krump, litefeet, flexing, locking en popping);
- BMX Freestyle (waaronder flatland, park en street);
- scootering;
- straatbasketbal (waaronder 3x3 en freestyle);
- golfsurfen;
- snowboarden;
- klimmen (waaronder buildering).

Deze lijst baseren we op de kenmerken van urban sports. Sporten die we uit de lijst hebben verwijderd, misten vaak meerdere van deze kenmerken of stonden te ver af van de urban culture. Bij de gerelateerde varianten speelde bijvoorbeeld de manier van beoefenen of de mate van creativiteit en zelfexpressie een rol. Kernvarianten

onderscheiden zich juist door een sterke combinatie van de verschillende kenmerken.

Meer samenhang en houvast door ordening

Deze ordening maakt overeenkomsten en verschillen tussen sportvormen zichtbaar en helpt om het gesprek over urban sports concreter en consistentere te voeren. Daarbij is de taxonomie nadrukkelijk bedoeld als ordeningsraamwerk en niet als een definitieve of harde afbakening.

Deze studie is een eerste en verkennende aanzet, gebaseerd op een beperkte groep experts en nog niet getoetst bij urban sporters zelf. Omdat het veld van urban sports voortdurend in ontwikkeling is, kunnen nieuwe vormen ontstaan en bestaande sporten van karakter veranderen. De taxonomie is dus een momentopname.

5.2 Aanbevelingen

Op basis van ons onderzoek doen we enkele aanbevelingen voor vervolgonderzoek en beleid.

Gebruik de taxonomie bij het gesprek over urban sport

De indeling in kernsporten en gerelateerde varianten kan dienen als gespreksinstrument om de afbakening en duiding van urban sports te bespreken. Bijvoorbeeld binnen of tussen organisaties en beleidsterreinen. Maar de taxonomie is slechts een eerste aanzet. Deze kan verder worden aangescherpt op basis van nieuwe ervaringen en inzichten. Het delen van bevindingen hierbij draagt bij aan verdere kennisontwikkeling.

Betrek urban sporters bij verdere verkenning en beleid

Deze verkenning is gebaseerd op literatuur en gesprekken met een beperkte groep experts. Bovendien is het veld van urban sports voortdurend in ontwikkeling. Voor gemeenten kan het voor beleidsontwikkeling waardevol zijn om urban sporters zelf te betrekken bij gesprekken over definities, ordening en beleidskeuzes.

Experts geven bijvoorbeeld aan dat de sporters zelf de term urban sports in de praktijk niet altijd herkennen of als positief ervaren. Soms spreken ze over *street* in plaats van *urban*, waarbij ze de laatste term soms als beleidsmatig of afstandelijk zien.

Voor gemeenten kan het waardevol zijn om bij het ontwikkelen van beleid aandacht te hebben voor het taalgebruik en de betekenis die sporters zelf aan deze termen geven. Door aan te sluiten bij de beleving en terminologie van de doelgroep kan beleid beter aansluiten bij de praktijk van urban sports.

Houd aandacht voor de positie van streetdance

Uit de resultaten blijkt dat streetdance een bijzondere positie inneemt binnen de urban sports-familie. De sterke culturele en artistieke inbedding, de diversiteit aan

stijlen en de spanning tussen sport en kunst maken dat streetdance niet vanzelfsprekend binnen bestaande sportkaders past. Tegelijkertijd deelt streetdance belangrijke kenmerken met andere urban sports.

Voor gemeenten die beleid ontwikkelen rond urban sports, kan het daarom relevant zijn om bewust na te denken over hoe ze streetdance binnen het beleid positioneren en welke andere beleidsdomeinen daarbij betrokken zijn.

Bronnen

- ④ Bransz. (z.d.). *Tricking – Martial arts flips, tricks and kicks les*. Geraadpleegd op 5 november 2025. <https://bransz.nl/tricking/>
- ④ Buildering. (z.d.). *Buildering – misinterpreting architecture*. Geraadpleegd op 5 november 2025. <https://buildering.net/>
- ④ Calisthentials. (2024, 30 juli). *Calisthenics freestyle*. Geraadpleegd op 5 november 2025. <https://calisthentials.com/calisthenics-freestyle/>
- ④ Calisthenics Worldwide. (z.d.). *Wat is calisthenics? Definitie, principes & effectiviteit*. Geraadpleegd op 5 november 2025. <https://calisthenicsworldwide.com/nl/calisthenics/what-is-calisthenics/>
- ④ Cave, S. (2017, 6 maart). *What types of skateboarding are there?* LiveAbout. <https://www.liveabout.com/what-kinds-of-skateboarding-are-there-3002727>
- ④ Elsholz, S., Korbelt, J. J., Pham, K., & Zarnekow, R. (2025). From immersive worlds to virtual showrooms: a taxonomy of virtual reality shopping applications. *Frontiers in Virtual Reality*, 6. <https://doi.org/10.3389/frvir.2025.1558475>
- ④ Freestyle Ballers. (z.d.). *History of freestyle basketball*. Geraadpleegd op 5 november 2025. <https://freestyleballers.com/en/history-of-freestyle-basketball>
- ④ Heavyweight Calisthenics. (z.d.). *Street lifting: the art of weighted calisthenics | Ultimate guide*. Geraadpleegd op 5 november 2025. <https://heavyweightcali.com/en/streetlifting-ultimate-guide/>
- ④ Holland Festival. (z.d.). *FLEXN*. Geraadpleegd op 5 november 2025. <https://www.hollandfestival.nl/nl/flexn>
- ④ International Footbag Players' Association. (z.d.). *Overview*. Geraadpleegd op 5 november 2025. <http://www.footbag.org/reference2/overview/>
- ④ Keijzer, M., Pieroelie, A., & Bronkhorst, A. (2025). *Wat brengt urban sports Rotterdam?* Mulier Instituut. <https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=12089&m=1738769921&action=file.download>

- Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond. (z.d.). *Wat is inlineskaten?* Geraadpleegd op 5 november 2025. <https://knsb.nl/sporten/Inlineskaten/wedstrijd/wat-is-inlineskaten/>
- Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie. (2023, 21 september). *Introductie Biketrial*. <https://kenniscentrum.knwu.nl/bike-trial/introductie-biketrial/>
- Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie. (2024). *Introductie BMX*. <https://kenniscentrum.knwu.nl/bmx-race/introductie-bmx/>
- Learn Breakdance. (2024, 12 mei). *Lite Feet – the newest evolution in hip hop dance*. Geraadpleegd op 5 november 2025. <https://learnbreakdance.net/>
- Nederlandse Basketball Bond. (z.d.). *3x3 basketball*. Geraadpleegd op 5 november 2025. <https://basketball.nl/kennishub/basketball/3x3-basketball/>
- NKBV. (z.d.). *Wat is boulderen?* Geraadpleegd op 5 november 2025. <https://nkbv.nl/kenniscentrum/wat-is-boulderen.html>
- Peterson, J. (2023, 12 april). *What is freestyle scootering: A comprehensive guide to the exciting sport*. Doctor Skate. Geraadpleegd op 5 november 2025. <https://doctorskate.com/what-is-freestyle-scootering/>
- Prins, R. G., Hoekman, R. H. A., & Van der Poel, H. (Eds.). (2021). *Sport en bewegen in de openbare ruimte: de beweegvriendelijke omgeving in gebruik en beleid, brancherapport sport*. Mulier Instituut.
- Red Bull. (2023, 27 september). *Freestyle football: What to know about the craze*. Geraadpleegd op 5 november 2025. <https://www.redbull.com/int-en/what-is-freestyle-football-guide>
- Red Bull. (2024, 22 mei). *De verschillen tussen skateboards, longboards en cruisers*. Geraadpleegd op 5 november 2025. <https://www.redbull.com/nl-nl/verschillen-skateboards-longboards-cruisers>
- Red Bull. (2025, 4 oktober). *Dance Your Style – Guide to street dance styles: all you need to know*. Geraadpleegd op 5 november 2025. <https://www.redbull.com/int-en/dance-your-style-different-styles-guide>
- Red Bull. (z.d.). *Freerunning 101: Beginner guide*. Geraadpleegd op 5 november 2025. <https://www.redbull.com/int-en/freerunning-101-beginner-guide>
- Sampaoli, M. (2019, 15 mei). *Calisthenics endurance*. Caliathletics. <https://caliathletics.com/knowledge/calisthenics-endurance/>
- Skateboard Federatie Nederland. (2022a, 27 juni). *Street*. <https://skateboardbond.nl/disciplines/street/>

- ④ Skateboard Federatie Nederland. (2022b, 1 september). *Downhill*.
<https://skateboardbond.nl/disciplines/downhill/>
- ④ Skateboard Federatie Nederland. (2023, 2 maart). *Freestyle skateboarden*.
<https://skateboardbond.nl/disciplines/freestyle-skateboarden/>
- ④ Skateboard Federatie Nederland. (z.d.). *Skateboarden in Nederland*.
Geraadpleegd op 5 november 2025.
<https://skateboardbond.nl/skateboarden-2/>
- ④ Van der Meijde, L., Bronkhorst, A., & Pulles, I. (2022). *Kijk op urban sports: Een verkenning en afbakening van het begrip urban sports*. Mulier Instituut.
<https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=11081&m=1670921484&action=file.download>
- ④ Voetbalkooi Nederland. (2016, 12 mei). *Wat is panna?*
<https://voetbalkooi.nl/nieuws/wat-is-panna/>
- ④ World Chase Tag. (z.d.). *About*. Geraadpleegd op 5 november 2025.
<https://www.worldchasetag.com/about>

Margot Keijzer
m.keijzer@mulierinstituut.nl

Arnold Bronkhorst
a.bronkhorst@mulierinstituut.nl

Anouschka Pieroelie